

Athbhreithniú ar an tSraith Shinsearach: Ceisteanna thimthriall a haon

Go raibh maith agaibh as páirt a ghlacadh san athbhreithniú scoilbhunaithe seo ar an tsraith shinsearach. Is é cuspóir an athbhreithnithe seo tús a chur le comhrá agus fíis chomhroinnte a cheapadh le haghaidh oideachas na sraithe sinsearaí amach anseo.

Nuair atá an tsraith shinsearach á plé, ná déanaigí dearmad ar an réimse iomlán clár a chuirtear ar fáil ar an leibhéal seo agus déanaigí machnamh ar an Idirbhliain, an Ardteistiméireacht Fheidhmeach, Gairmchlár na hArdteistiméireachta, agus an Ardteistiméireacht Bhunaithe.

C1. Faoi láthair, céard iad na rudaí is fearr faoin tsraith shinsearach in bhur scoilse?

Rudaí le Smaoineamh

Ba cheart d'aon athbhreithniú na gnéithe dearfacha atá le feiceáil sa chóras faoi láthair a shainaithint. Ó thaobh bhur scoil féin de, céard iad na gnéithe is dearfaí faoin tsraith shinsearach le haghaidh bhur scoláirí? Mar fhoireann, pléigí bhur smaointe tosaigh agus tugaigí tús áite do na trí ghné is tábhachtaí den tsraith shinsearach a cheapann sibh atá lárnach i dtaithe na sraithe sinsearaí in bhur scoilse.

C2. Céard iad na príomhdhúshláin a bhaineann leis an tsraith shinsearach in bhur scoilse?

Rudaí le Smaoineamh

*Do mhúinteoirí agus scoileanna, tá tábhacht ag baint le dúshláin ar nós chomh hábhartha is atá curaclaim a chothú, iarmhairt an scrúdaithe thromchúisigh ar an teagasc agus foghlaim sa seomra ranga, agus conairí ábhartha a thairiscint do chohórt ilghnéitheach scoláirí. Tugadh le fios i **dtaighde ESRI** go bhfuil ualach oibre, strus scoláirí, aiféala faoi rogha ábhar nó conairí agus laghdú ar thaithí foghlama, ullmhúchán nach bhfuil sách maith don chéad chéim eile den saol agus don bhreisoideachas agus ardoideachas, i measc cuid de na príomhdhúshláin atá os comhair scoláirí sa tsraith shinsearach.*

Athbhreithniú ar an tSraith Shinsearach: Ceisteanna thimthriall a haon

Ó thaobh bhur scoilse féin de, pléigí agus tugaigí tús áite do na príomhdhúshláin a bhaineann leis an tsraith shinsearach, dar libh. Déanaigí cur síos ar idir dhá agus ceithre cinn de na dúshláin sin in bhur bhfreagra.

C3. a) a. Ag féachaint chun cinn, ó thaobh bhur scoilse féin de, céard is gá d'fhoghlaimoirí a fháil ón tsraith shinsearach chun go n-éireodh leo i ndomhan atá de shíor ag athrú agus go nglacfaidís páirt ghníomhach ann?

Rudaí le Smaoineamh

Tarraingítear aird i **dtai ghde idirnáisiúnta** i gcúpla tír ar ról na céime seo den oideachas chun cabhrú le scoláirí a lánchumas a bhaint amach, iad a ullmhú do bhreisoideachas agus d'oideachas ar feadh an tsaoil agus d'fhostaíocht, agus daoine aonair solúbtha atá dírithe ar an todhchaí agus saoránaigh fhreagracha, ghníomhacha a fhorbairt. Sainaithníonn **an Fóram Eacnamaíoch Domhanda** meon agus toilteanas i leith foghlaim ar feadh an tsaoil chomh maith le béim ar chumais chognaíocha ar nós cruthaitheachta, réasúnaíocht loighciúil agus tuiscint nó cáiréis ar fhadhbanna mar ullmhúchán riachtanach d'fhostaíocht amach anseo, agus sainaithníonn **an OECD** inniúlacht dhomhanda¹ mar ghné riachtanach chun daoine óga a ullmhú le haghaidh domhan cuimsitheach agus inbhuanaithe.

Ag féachaint chun cinn, ó thaobh bhur scoilse féin de, céard is gá d'fhoghlaimoirí a fháil ón tsraith shinsearach chun go n-éireodh leo i ndomhan atá de shíor ag athrú agus go nglacfaidís páirt ghníomhach ann?

¹ Is ionann inniúlacht dhomhanda agus an cumas ceisteanna áitiúla, domhanda agus idirchultúrtha a scrúdú; dearcadh agus cruinneshamhail daoine eile a thuiscint agus léirtheiscint a bheith agat dóibh; tabhairt faoi idirghníomhaíocht oscailte, oiriúnach agus éifeachtach le daoine ó chultúir dhifriúla; agus gníomhú chun folláine chomhchoiteann agus forbairt inbhuanaithe a bhaint amach.

b) Cé na hathruithe ar an tsraith shinsearach a theastódh chun go dtarlódh sé sin? Mínigh bhur bhfreagra.

Athbhreithniú ar an tSraith Shinsearach: Ceisteanna thimthriall a haon

C4. a) Cén chaoi ar cheart don tsraith shinsearach tógáil ar thaithí an scoláire ar an tsraith shóisearach nua?

Rudaí le Smaoineamh

Dírítear sa **Chreat** don tSraith Shóisearach ar príomhscileanna ar nós a bheith cruthaitheach, obair le daoine eile agus mé féin a bhainistiú, chomh maith le cineálacha difriúla foghlama a aithint agus meas a léiriú orthu agus raon foghlama níos leithne a thuairisciú.

Ó thaobh bhur scoilse féin de, cén chaoi ar cheart don tsraith shinsearach tógáil ar na príomhscileanna, an bhéim ar an bhfolláine, cleachtais tuairiscithe éagsúla, neamhspleáchas áitiúil níos mó, an deis d'fhorbairt agus ceapadh cláir a bheadh cruthaitheach agus solúbtha, agus an raon níos leithne comhpháirteanna curaclaim atá ag eascirt as an athbhreithniú ar an tsraith shóisearach?

b) An bhfuil aon dúshláin ag baint le tógáil ar thaithí na sraithe sóisearaí nua ó thaobh bhur scoilse féin de?

C5. a) An gcuireann an teagasc agus foghlaim sa tsraith shinsearach ar chumas gach scoláire a lánchumas a bhaint amach?

b) Faoi láthair, cé chomh huileghabhálach is atá an tsraith shinsearach, dar libh, i ndáil le gach cúlra, bua agus cumas?

Rudaí le Smaoineamh

Léirítear prionsabal ginearálta i **dtaighde idirnáisiúnta** gur cheart go mbeadh gach scoláire in ann a lánchumas a bhaint amach trí sholáthar na meánscolaíochta sinsearaí, beag beann ar riachtanas aonair, próifíl nó cumas. Sa chomhthéacs reatha, cé chomh maith agus a n-éiríonn linn a chur ar chumas gach scoláire a lánchumas a bhaint amach? Ó thaobh bhur scoilse féin de, an bhfuil grúpaí áirithe scoláirí a mbíonn deacracht acu faoi láthair a gcumas a bhaint amach?

Athbhreithniú ar an tSraith Shinsearach: Ceisteanna thimthriall a haon

- c) **Cén chaoi a gcinnteoimis amach anseo go gcabhraíonn oideachas na sraithe sinsearaí le gach scoláire a lánchumas a bhaint amach?**

Rudaí le Smaoineamh

*In sochaí ina bhfuil níos mó éagsúlachta gach bliain, cén chaoi ar féidir leis an tsraith shinsearach cabhrú le gach scoláire rath a bhaint amach? Dar leis **an bPríomh-Oifig Staidrimh**, tagann 12% den daonra ó chúlra nach cúlra Éireannach é (ag éirí níos dénásíúnaí i gcónaí) ó níos mó ná 200 tír, agus tá scileanna teanga acu i gcúpla teanga. Tá thart ar 13% den daonra faoi mhíchumas agus tá thart ar 20% faoi mhíbhuntáiste.*

An bhfuil bacainní roimh scoláirí ag baint a gcumais amach le feiceáil sa tsraith shinsearach? Cén chaoi ar féidir na bacainní sin a shárú?

- C6. a) **Cén cur síos a dhéanfadh sibh ar rath sa tsraith shinsearach faoi láthair (an Idirbhliain, an Ardteistiméireacht Fheidhmeach, Gairmchlár na hArdteistiméireachta, agus an Ardteistiméireacht Bhunaithe san áireamh)?**

Rudaí le Smaoineamh

In bhur scoilse, cén cur síos a dhéantar ar rath? An ionann rath agus an t-oideachas iar-bhunscoile a chríochnú, dul ar aghaidh go breisoideachas, dul ar chúrsa tríú leibhéal, ullmhú d'fhostaíocht, scileanna saoil a fhorbairt, nó rud éigin eile?

Athbhreithniú ar an tSraith Shinsearach: Ceisteanna thimthriall a haon

b) Cén cur síos ba cheart dúinn a dhéanamh ar rath sa tsraith shinsearach?

Rudaí le Smaoineamh

Faoi láthair in Éirinn, fanann 92% de scoláirí ar scoil chun an Ardteistiméireacht a chríochnú. Astu siúd, tugann thart ar 5% faoin Ardteistiméireacht Fheidhmeach agus tugann thart ar 25% faoi Ghairmchlár na hArdteistiméireachta. Léirítear i dtaighde idirnáisiúnta go bhfuil conairí éagsúla foghlama ag go leor tíortha chun cáilíochtaí agus teastais a bhaint amach a úsáidtear chun críocha difriúla. D'fhéadfadh gur teastas ar an scoil a fhágáil, teastas máithreánach, teastas gairme, tras-scríbhinn ar ghnóthachtálacha nó dioplómaí ardscoile a bheadh i gceist le cáilíochtaí agus teastais. Baineann tíortha eile úsáid as córas níos leithne measúnaithe agus tuairiscithe nach mbaineann le tuairisciú ar ghnóthachtáil acadúil amháin. Is féidir creidmheas a bhaint amach as taighde aonair, obair pobail nó taithí oibre agus tuairisciú a dhéanamh orthu.

An gceapann sibh go dteastaíonn aon athruithe chun gnéithe difriúla ratha a aithint nó a thaifeadadh? Agus tuairisciú ar ghnóthachtáil oideachais ar bun sa tsraith shinsearach, cén fhoghlaim agus cé na heispéiris ba cheart a aithint, a thuairisciú agus teastas a bhronnadh orthu?

C7. Céard nach bhfuil pléite againn?

Rudaí le Smaoineamh

An bhfuil aon phíosáí tábhachtacha eolais eile ba cheart a mheas sa scrúdú ar chuspóir oideachas na sraithe sinsearaí?